

Werk uitvoeren voor natuur in Lingegebied & Diefdijk-Zuid

Nieuwsbrief Natura 2000

Nummer 4, november 2017

Er is inmiddels een eerste ontwerp gemaakt voor de natuurmaatregelen in het Natura 2000-gebied Lingegebied & Diefdijk-Zuid. Daarnaast bereiden we een bestemmingswijziging voor om voor 1 juli 2021 een nieuwe watergang nabij Heukelum te kunnen aanleggen.

Bijzondere natuur tussen Geldermalsen en Gorinchem

In het Lingegebied & Diefdijk-Zuid (751 ha.) ligt unieke natuur langs de rivier de Linge en de Diefdijk. In het kleinschalige rivierenlandschap met open water, moeras, grasland en bosjes is er rust en ruimte. Het is 1 van de ruim 160 Natura 2000-gebieden in Nederland. De Natura 2000-gebieden vormen samen een netwerk van top-natuurgebieden in Europa waar kwetsbare dieren-en plantensoorten voorkomen.

In het Lingegebied zijn dat onder meer moeraswolfsmelk, grote modderkruiper, bittervoorn en kamsalamander. Waterschap Rivierenland, Staatsbosbeheer, provincie Gelderland en de gemeenten Lingewaal en Geldermalsen werken hier samen aan het herstel van de natuur, om de voor Europa en Nederland bijzondere planten en dieren te beschermen en behouden.

Rapporten inspectie gebouwen

Om te monitoren of bebouwing na de aanleg van de bufferzone geen schade oploopt door de hogere grondwaterstand zijn een aantal gebouwen geïnspecteerd. De rapportages hiervan zijn inmiddels aan de eigenaren gestuurd. Indien nodig gaan we met de bewoners hierover in gesprek en treffen we passende maatregelen vóór de verhoging van het grondwaterpeil.

Peilbuizen geplaatst

Om te controleren of de berekende effecten van het verhoogde grondwaterpeil kloppen met de werkelijkheid hebben we op diverse plekken in en buiten het natuurgebied peilbuizen geplaatst. Het meten en monitoren van de grondwaterstand start in november 2017 en duurt zeven jaar. De eigenaren die een peilbuis op hun eigendom hebben, ontvangen eind van dit jaar informatie over hoe zij de metingen via internet zelf kunnen bekijken.

Inloopbijeenkomst op 10 januari 2018

Op 10 januari 2018 organiseren we van 19.00 tot 21.00 uur een inloopbijeenkomst in de Schildkamp (Leerdamseweg 44, Asperen). Tijdens deze bijeenkomst praten we u bij over de uitvoering van de maatregelen in het Natura 2000-deelgebied Nieuwe Zuiderlingedijk.

U kunt zich dan ook laten informeren over het provinciale inpassingsplan van de provincie Gelderland. Het inpassingsplan is opgesteld om ten noorden van de bufferzone een nieuwe watergang te kunnen realiseren. Hieronder leest u meer over het inpassingsplan.

De voorraadplas aan de Detsteeg bij Asperen werd in 1998 gegraven voor kleiwinning. De voorraadplas wordt gevuld met Linge-water om het natuurgebied te bevoelen. De Linge staat in contact met stedelijk gebied en landbouw, waardoor dit water van minder goede kwaliteit is als gebiedseigen water. De bufferzone is bedoeld om het lokale regen- en grondwater beter vast te houden. De aanvulling via de voorraadplas kan daardoor beperkt blijven.

Bestemmingswijziging voor natuurmaatregelen

In de vorige twee nieuwsbrieven hebben wij u geïnformeerd over de bestemmingswijziging in het natuurgebied Nieuwe Zuiderlingedijk (een deelgebied van het Natura-2000 Lingegebied & Diefdijk-Zuid). De meeste maatregelen voor herstel van de natuur in het Lingegebied & Diefdijk-Zuid kunnen worden uitgevoerd zonder dat de bestemming wijzigt. Voor enkele natuurmaatregelen moet het bestemmingsplan op onderdelen worden herzien.

Aanleg bufferzone

Om verdroging in het deelgebied Nieuwe Zuiderlingedijk tegen te gaan creëren we een bufferzone: een overgangszone tussen het natte natuurgebied met een relatief hoge grondwaterstand en de lagere grondwaterstand in de aangrenzende polder. Deze bufferzone komt aan de noordkant van het natuurgebied Nieuwe Zuiderlingedijk. De bufferzone behoort niet tot het Natura 2000-Lingegebied & Diefdijk-Zuid.

Nieuwe A-watergang

Om deze bufferzone aan te leggen moet de afvoerfunctie van de bestaande A-watergang door een nieuwe A-watergang worden overgenomen. Deze nieuwe watergang komt meer naar het noorden te liggen nabij Heukelum. De oude A-watergang verliest zijn afvoerfunctie voor de dorpskern Heukelum. De nieuwe watergang zal de afvoerfunctie overnemen.

Om de nieuwe A-watergang te kunnen aanleggen is het nodig de bestemming ter plekke te herzien van ‘agrarisch’ naar ‘water’. Deze bestemmingswijziging wordt vastgelegd in een provinciaal inpassingsplan.

Belanghebbende personen

De bestemmingswijziging heeft direct gevolgen voor een beperkt aantal particulieren die eigendommen hebben in het gebied. Deze particulieren zijn op de hoogte van de bestemmingswijziging. We zijn met hen persoonlijk in gesprek over de gevolgen voor hun eigendommen. Onze inzet is om in goed overleg tot acceptabele afspraken te komen.

Procedure

De provincie werkt momenteel aan het ontwerp van dit provinciaal inpassingsplan en betreft daar ook Staatsbosbeheer, het waterschap en de gemeenten bij. Normaal gesproken herziene de gemeente het bestemmingsplan. In dit geval heeft de gemeente aan de provincie gevraagd om de bestemmingswijziging over te nemen en een provinciaal inpassingsplan op te stellen.

Het ontwerp-inpassingsplan wordt begin 2018 door Gedeputeerde Staten, het dagelijks bestuur van de provincie Gelderland, vastgesteld. Daarna leggen we het ontwerp-inpassingsplan ter visie. Tegelijk leg het Waterschap het projectplan Water ter visie. (Dit is de vergunningaanvraag voor de A-watergang.) Tijdens de inloopbijeenkomst op 10 januari is er alle gelegenheid om u hierover te informeren.

Moeraskartelblad: Een venig vochtig hooiland begin april in het gebied langs de Nieuwe Zuiderlingedijk met bloeiende pinksterbloem. Het blad van de zeldzame moeraskartelblad kleurt paars bij het begin van de groei. Het moeraskartelblad gedijt slecht bij een lage grondwaterstand. Door de watermaatregelen kan de venige bodem ook in de zomer nat gehouden worden.

Zienswijze

Iedereen kan een zienswijze indienen. We bundelen alle zienswijzen in een reactienota. Hierin staat wat we doen met de ingediende zienswijzen.

Uiteindelijk leggen Gedeputeerde Staten het inpassingsplan samen met de reactienota voor aan Provinciale Staten. Voorafgaand aan het besluit van Provinciale Staten kunnen indieners van een zienswijze deze mondeling toelichten.

Inrichtingsplan

Inmiddels heeft advies- en ingenieursbureau RPS uit Leerdam een concept inrichtingsplan gemaakt voor de bufferzone. In dit inrichtingsplan staan naast de peilen ook de locaties van de dammen, stuwen en pompen om de bufferzone te laten werken. We bespreken dit inrichtingsplan de komende maanden in een persoonlijk gesprek met iedereen die eigendommen heeft in de bufferzone.

Peilbesluit

We willen dat de grondwaterstand in de bufferzone omhoog gaat. Dat kan door het verhogen van de waterstand in sloten en plassen (het oppervlaktewater). Om dat te doen moet het Waterschap Rivierenland een peilbesluit nemen.

Bij de vaststelling van het peilbesluit volgt het waterschap wat er is vastgelegd in de al in 2015 vastgestelde PAS-gebiedsanalyse voor het Lingegebied & Diefdijk-Zuid. Inspreken op watermaatregelen die nodig zijn voor uitvoering van de

Groot blaasjeskruid bij de Nieuwe Zuiderlingedijk. Deze waterplant komt voor in sloten met goede waterkwaliteit.

PAS-maatregelen zal om die reden naar verwachting niet leiden tot een aanpassing van het peilbesluit.

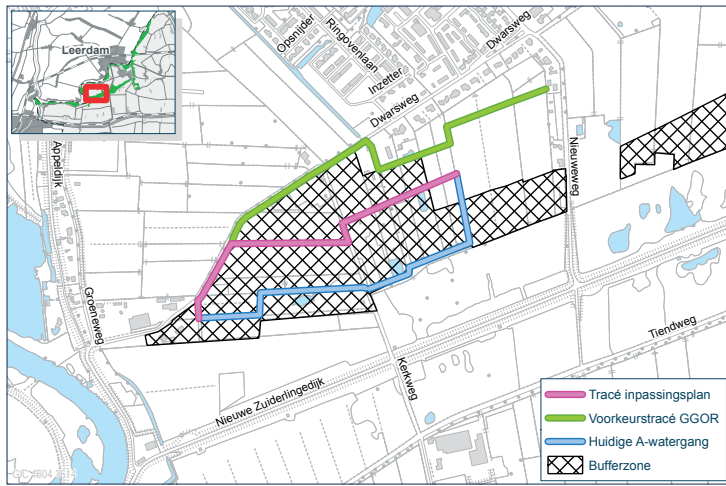
Planning peilbesluit

Het peilbesluit voor de bufferzone is onderdeel van een groter peilbesluit, namelijk van de Lek en Linge en Tielerwaard. In oktober 2017 is het Waterschap Rivierenland gestart met de herziening van het peilbesluit. In het voorjaar van 2019 vindt een informatieavond plaats en wordt het ontwerp-peilbesluit ter visie gelegd. Er is dan de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen. In het voorjaar of de zomer van 2019 stelt het Waterschap het peilbesluit vast. Naar verwachting is het nieuwe peilbesluit medio 2019 rond.

PAS-gebiedsanalyse

Te veel stikstof is schadelijk voor de natuur. Het belemmert ook vergunningverlening voor economische activiteiten. In het Programma Aanpak Stikstof (PAS) werken het Rijk, de provincies, de waterschappen en maatschappelijke partners samen om de stikstofuitstoot te verminderen en daarmee ook economische ontwikkelingen mogelijk te maken. Door het uitvoeren van de PAS-maatregelen ontstaat ook weer ruimte voor stikstofproducerende activiteiten. In de PAS-gebiedsanalyse voor het Lingegebied & Diefdijk-Zuid is vastgelegd dat er een bufferzone komt.

Kaart 1: Bufferzone zoals vastgesteld in de PAS-gebiedsanalyse

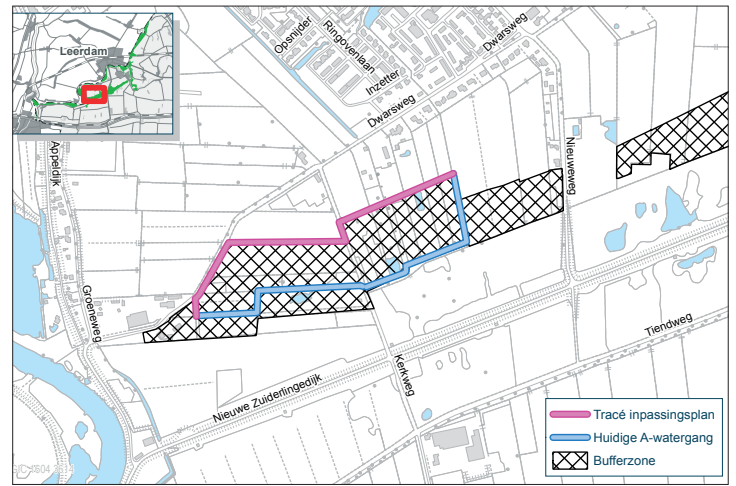
Bufferzone wordt aangepast door verplaatsing watergang

In het inrichtingsplan en het provinciale inpassingsplan leggen we het tracé van de nieuwe A-watergang vast. In de oorspronkelijke waterplannen van het waterschap uit 2013, het zogenoemde 'GGOR', liep de nieuwe watergang langs de tennisbaan in Heukelum en door bebouwing en voortuinen (de groene lijn op kaart 1). Dat is onwenselijk en het bleek bovendien technisch onmogelijk.

Daarom komt de nieuwe watergang nu zuidelijker te liggen (de roze lijn op kaart 2). De nieuwe watergang vormt de begrenzing van de bufferzone. De bufferzone wordt dus kleiner. Dat kan zonder dat de natuurdoelstellingen hiermee in gevaar komen.

Actualisatie PAS-gebiedsanalyse

De aanleg van de bufferzone is een van de maatregelen uit de PAS-gebiedsanalyse. Daarin staat wat we doen tegen de neerslag van stikstof in het natuurgebied. De PAS-gebiedsanalyse maakt deel uit van het Natura 2000-beheerplan en wordt ieder jaar geactualiseerd. De verkleining van de bufferzone nemen we mee in de actualisatie die in 2018 plaatsvindt. Op deze actualisatie kan worden ingesproken.

Kaart 2: Voorstel aanpassing bufferzone

Vragen?

Heeft u vragen naar aanleiding van deze nieuwsbrief, dit project of wilt u meer informatie? Dan kunt u contact met ons opnemen via lingediefdijk@gelderland.nl.

Colofon

Deze digitale nieuwsbrief is een initiatief van de provincie Gelderland, in samenwerking met Waterschap Rivierenland, Staatsbosbeheer en de gemeenten Lingewaal en Geldermalsen. De nieuwsbrief verschijnt minimaal 2 keer per jaar, of zoveel vaker als nodig is.

Ontvangt u deze nieuwsbrief nog niet, dan kunt u zich hiervoor aanmelden via het e-mailadres lingediefdijk@gelderland.nl.

Provincie Gelderland

Markt 11
6811 CG Arnhem
Postbus 9090
6800 CX Arnhem
026 359 99 99
provincieloket@gelderland.nl
www.gelderland.nl